

Bob van der Sterre

Antitoerisme boekje

Uitgeverij De Satiricus

© 2011 De Satiricus

Pia dacht na.

De boodschap was om zich op het grote plein te verzamelen. Maar waar? Er was een café en ze begaf zich in die richting.

Ze begon te twijfelen.

Pia kende zichzelf en wist dat ze binnen de kortste keren in allerlei ellendige zaken terecht ging komen. Haar gebrek aan logica overtreft de allerstoutste overdrijvingen, misschien wel alle prestaties die de mensheid op dit punt heeft voortgebracht. Ze heeft geleerd dat ze beter de tegengestelde richting kan lopen van waar ze denkt dat ze heen moet. Daarom draaide ze om. Daar stond een jongeman. Hij viel om. Zij hielp hem overeind.

- Ik had niet verwacht dat u zich omdraaide.

- Ik had niet verwacht dat u achter me stond.

Hij stofte zijn sjofele pak af en zei:

- Misschien kunt u mij helpen.

- Ik denk het niet.

- Hoezo niet?

- Ik moet zelf ook geholpen worden.

De man aarzelde.

- Met de weg vinden?

- Met de weg vinden.

- Zitten we in hetzelfde schuitje.

- Inderdaad.

Pia monsterde de man. Hij keek op zo'n subjectieve manier naar je dat je blij mag zijn dat hersenen privacyrechten hebben. Een lilakleurige das, neutrale beige broek, studentikoos bruin jasje, aktenantasje met papieren eruit stekend.

Zelf was ze gekleed als bijna altijd: rood jurkje, rood jasje, paarse sjaal, zwarte schoenen. Plus paardenstaart. Ze stak haar hand uit.

- Ik ben Pia.

- Ik ben Marcel, bromde hij.

Weer zo eentje, dacht Marcel. Met 'zo eentje' bedoelde hij 'proleet'. Negenennegentig procent van de mensen vond hij een proleet. Zelf beschouwde hij zich tot het uitzonderlijke procent. En een aantal dode schrijvers die hij bewonderde. En nieuwe schrijvers die hem straks ook zo zouden bewonderen, als een eeuwige kringloop van elkaar bewonderende intelligentie.

Deze vrouw voor hem, in rood jurkje en 'n een paardenstaart alsof ze achttien was, behoorde zelfs niet tot de mensen die hij kon gedogen ondanks hun onkunde. Dat voelde hij meteen aan. Zijn instinct bedroog hem nooit.

Hij veronderstelde meer proleten onder de aanwezige preiswinnaars te zullen vinden. Het zou niet makkelijk zijn zich daartussen te handhaven. Maar Marcel kon de tijd goed gebruiken om te werken aan zijn meesterroman, die weldra de wereld zou doen daveren. Hij was nu op pagina 1111. Aangezien hij het werk beoogde op 2500 pagina's, had hij nog wat voor de boeg. Ondertussen moest hij ook hier en daar een tentamentje halen en een hangmatje verkopen. De hangmattenmarkt was momenteel niet uitmuntend. Weliswaar warmt de aarde zich de laatste tijd langzaam op maar kennelijk kwam niemand op het idee om alvast een hangmat aan te schaffen.

- Ik zoek een gids, zei hij.

- Toevallig, zei Pia.

Hij ging op een naburig bankje zitten en keek haar peinzend aan, een pose die hij goed beheerste.

- Toevallig? zei hij.
- Wat denkt u?
- Heel veel.
- Wat is dat voor antwoord?
- Een eerlijke.
- Ik zoek ook een gids.
- Toevallig.
- Zie je wel. Logisch.
- Nee, nee, logica heeft te maken met verstandig beredeneerde causaliteit, niks met iets willekeurig als toeval.
- Ik werk in een drogisterij.
- Toeval, ging Marcel verder, dat is...

Marcel's filosofie van de koude grond werd onderbroken door een verveeld en papperige ogende kerel die erbij kwam staan. Hij koerste richting overgewicht maar zijn formaat was nog net binnen de perken. Zijn haar zat achterover gegeld. Hij keek nors. Blouse zwart, jasje wit, broek wit, schoenen zwart, sokken wit, sjaal zwart. Achter hem verscheen een vermoeid kijkende vrouw die kennelijk niet veel waarde hechtte aan mode, anders droeg ze niet zo'n gele slobberjurk.

- Hoorde ik jullie kleppen over een gids? zei de man. Het tweetal knikte.
- Worrissie? blafte hij. Het tweetal schouderophaalde.
- Als jullie over een gids spreken, is het toch logisch dat jullie weten waar we die moeten zoeken, zei de man.
- Dat is (unisono) niet (hij) wel (zij) logisch (unisono).
- Kunnen zij geen Europees? vroeg de man aan de vrouw.
- Otto...

Misschien dacht Marcel dat de man zich wilde voorstellen, of welk idee dan ook in hem opkwam, hij priemde zijn hand voorwaarts.

- Marcel, marcelde Marcel.
- Otto, ottoode Otto terug.

Hiertoe aangemoedigd ging het over op een algemene handenschuddering.

- Ella, ellaade Ella.
- Pia, piaade Pia.

Die diagonaal nog eens werd uitgevoerd.

Hierna gingen ze op een bankje zitten. Alleen Pia bleef om de een of andere reden staan. Zo zaten ze een poos zwijgend te staren naar de troosteloze boel die Poznan vroeg in de ochtend is.

- Ook preiswinnaars? vroeg Otto.

Driftig geknik.

- Wij persoonlijk, zei Otto met een knik naar Ella, hoeven niet zonodig op reis. Maar als je gratis op reis kunt, laat je die kans niet lopen.

- We wilden best wel, zei Ella, alleen het was niet echt nodig.

- Da's hetzelfde.

- Jij zegt dat het niet nodig was, ik zeg dat we niet hoefden.

Hij zuchtte.

- Wat doe jij voor werk? betrok Otto het figuur genaamd Marcel in het gesprek.

Deze was geroerd door de aanblik van de boezem van Ella, zodat hij per abuis zei:

- Zó.
- Zó? herhaalde Otto. Wat is dat voor antwoord?
- Gewoon... zei het studentikoze heerschap verlegen.

- Niks gewoon.
- Otto, zei Ella, laat hem.

Tegen niemand in het bijzonder zei Otto:

- Een leventje dat van mij, je zou niet willen ruilen. Ik ben een grote...

Om een of andere reden maakte hij zijn zin niet af. Stille trad in op het bankje.

- Waar zou die gids nou toch zijn, zei Pia.
- Achter jullie, zei een stem.

Het volgende adres was het Legermuseum, in de volksmond ook wel 'het museum met de kapotte legeronderdelen' genoemd. Hoe enthousiast Lars reeds in die richting dribbelde, her en der wijzend op het fraaie straatnamenbordjesdesign waar Warschau bekend om staat, zijn groep had niet dezelfde intentie. Het wilde zitten. Wat het ook deed. Midden op het grote plein.

Lars was zelf ook moe en zakte door de knieën. Het groepje deelde de lekkernij uit die hij had aangeschaft, gesuikerde broodjes met jam.

- Zeg, zei Otto die met precisie kruimels uit zijn mondhoeken schoot, gaan we nog wat leuks zien?

- Het legermuseum is toch fantastisch? zei Lars. Als we tijd over hebben kunnen we nog een concentratiekampje meepikken.

- Waarom al die serieuze dingen? zei Pia.

- Dat is ons reisschema.
- Hebben we daar geen zeggenschap over? vroeg Bill.
- Nee.

- Waarom niet? zei Pia.

- Staat in het contract.

De groep zuchtte (unisono).

- We willen niet naar het legermuseum, sprak Rosa de algehele mening uit.

- Waarom niet? zei Lars.

- Het is niet leuk, zei Rosa.

- Is iemand van jullie ooit in een legermuseum geweest? Niemand reageerde.

- Dan kan niemand zeggen dat het niet leuk is.

Er viel een stilte die vaak valt bij mensen die een legermuseum gaan bezoeken.

- Mag ik u storen? vroeg een man met een formaat snor waarmee Lech Walesa het ooit ver schopte op een scheepswerf.

- Dat kan niet, zei Otto.

- Waarom niet?

- Het gesprek is te boeiend.

- Ach... hij is zó... zei Ella vermoeid, zó...

Ze voegde er een reeks onduidelijke gebaren aan toe.

- Egoïstisch? (Marcel)

- Lomp? (Rosa)

- Humeurig? (Pia)

- Ja, ook, zei Ella, maar ik zoek wat anders.

- Sarcastisch, merkte Bill op.

- Dat is het.

- Paranormaal begaafd zeker? mengde Otto zich in het gesprek over hemzelf.

- Ik heb verstand van mensen, zei Bill.
- Verstand van mensen hebben is beledigen?

De kaartverkoper nam het gekrakeel aan voor desinteresse in zijn handelswaar en wilde derwaarts gaan. Bijtjids werd zijn vertrek opgemerkt door Rosa, die een zwak heeft voor zwakkelingen, en ze riep hem terug.

- Willen jullie een kaart?
 - We willen dat je erbij komt zitten, zei Rosa.
- De man ging zitten. Hij werkte het laatst overgebleven broodje gretig naar binnen.
 - Hoe is het leven als kaartverkoper? vroeg Rosa.
 - Slecht.
 - Wat is er dan slecht?
 - Alles.
 - Licht dat eens toe.
 - Het is heel erg.

Ze wilde het opgeven maar de man bleek een verbale diesel. Weldra tapte hij het ene na het andere bijzondere verhaal. Hier geven we een beknopte weergave weer.

Mensen hebben geen idee van de neveneffecten van de oorlog. Die oorlog is met vrede niet afgelopen, die begint dan pas. Je stort in elkaar omdat je geen vrede meer hebt om naar te verlangen. Saamhorigheid is pleitos metenos. Er waren bijvoorbeeld mensen die Warschau-centrum een ruïne wilden laten blijven. Het beste monument van de oorlog, zeiden ze, en een geheide toeristische kraker over honderd jaar. Waar moesten de mensen dan wonen? Een Warschau 2 naast Warschau 1 bouwen was te duur. Dientengevolge verviel het plan. Terwijl Karol – zo heette deze kaartverkoper – zijn best

deed in het puin van de stad zijn kaartjes te slijten, bestonden er vergevorderde plannen om het joodse ghetto Kazimierz in Krakau 'te kopen'. Er moest geld te verdienen zijn met een horrormuseum. De plannenmakers verpakten het idee met een educatief sausje, dat men op geen betere wijze kon ervaren wat er werkelijk gebeurd was. Acteurs moesten de bezoekers de ware indruk van de horror geven. De entree zou natuurlijk niet goedkoop worden. Het plan verviel pas op het laatste moment na verzet van de bevolking.

- Marcel voelde zich geroepen om te zeggen:
- Ik studeer Recht en ik wil schrijver worden.
 - Heb je al een boek geschreven? vroeg Pia.
 - Ik ben bezig, zei Marcel zuinigjes.
 - Hoe heet het?
 - Het heeft nog geen titel, zei Marcel zuinigjes.
 - Gek lijkt me dat, zei Pia, als je een boek schrijft maar je weet geen titel.
 - Dat is helemaal niet zo gek, zei Marcel zuinigjes, bij veel meesterwerken ontstaat de titel schrijvenderwijs.
 - Een kwestie van gevoel, zei Rosa.
 - Het leek Marcel beter om daar niet op in te gaan.
 - Hoeveel bladzijden gaat het stuk tellen? vroeg Bill.
 - Meer dan duizend.
 - Duizend? papegaaiden ze allemaal.
 - Is dat niet wat veel? zei Pia.
 - Ik kan er wel tienduizend schrijven.
 - Tienduizend? papegaaiden ze allemaal.

- Als ik zou willen, dat is, pochte Marcel zuinigjes en Angelsaksisch bovendien. Als je eenmaal op gang bent met een meesterwerk.

- Je noemt je eigen werk al een meesterwerk, zei Otto, je bent er vroeg bij om 't zo maar te zeggen.

- Hij hééft tenminste een meesterwerk, zei Ella.

- Wat doen jullie eigenlijk? gaf Marcel het gesprek een andere wending.

- Ik ben communicatiedeskundige, zei Ella.

- En Otto? vroeg Pia.

- Ook.

De groep keek haar (gepast) en Otto (gepast) aan en zweeg (gepast).

- Wat een luxe om twee communicatiedeskundigen in een gezin te hebben, zei Bill.

Om wat aan het peil te doen, of om hem juist nog dieper te laten zakken, zei Rosa:

- Ik ben werkloos.

- Leuk werk? vroeg Pia.

- Afwisselend.

- Wat doe je dan?

- Werk zoeken is een baan op zich, vertelde Rosa. Ze was verpleegster maar ze werd ontslagen omdat ze de geestelijke ondersteuning van patiënten belangrijker vond dan de zorg zelf. Ze vond zichzelf een pionier maar het ziekenhuis vond dat niet en ze moest weg. Sindsdien ontplooiing gehad hebbend in allerlei opzichten. Helaas besmet rakend met de rijkdom van het menselijke bestaan en weinig zin meer hebbend in werk. Bovendien... veertig plus, geen werk te vinden, armoe lijn. Ze maakt nu gekeramiekte vazen voor uitbaters in badplaatsen, buitenlandse bezoekers waren dol op

het ondersteunen van wat zij meenden lokale folklore te zijn, maar ze is van plan meubelontwerper te worden.

- Je beseft dat je in de derde persoon praat? vroeg Otto voorzichtig.

- Beseft Rosa zeker, zei Rosa, maar als je het niet kunt velen, ga ik wel verder in de ik-vorm. Ik speel regelmatig poker. Ik duik ook graag diepzee. Ik hou van koken. Ik studeer astronomie. Verder speel ik een sleutelrol in de spirituele gemeenschap van Zaragoza.

Alles ging erin als koek behalve de laatste opmerking zodat ze allemaal papegaaiden:

- Wat voor sleutelrol?

Alleen Marcel zei: 'Welke diepzee?'

- Ik ben de leider, zei Rosa.

- Net als ik, zei Lars.

- Waarvan jij dan? vroeg Pia verbaasd.

Niemand antwoordde haar vraag, zodat ze de vraag nog eens stelde. Daarop fluisterde Ella in haar oor:

- Hij bedoelt het gids-zijn.

- Het is me nog niet duidelijker, zei Lars.

- Ik begreep je niet, zei Pia.

- Dat bedoelde hij niet, zei Marcel.

- Dan begrijp ik hém niet, zei Pia en ze trok er een gezicht bij.

- Wat begrijp je dan niet? vroeg Bill.

- Laat maar, zei Ella vermoeid.

- Nee, nee, zei Pia, bij ons in Sestriere zijn we gewend alles uit te praten.

- Geouwehoer! riep Lars uit. Wat bedoel je nou met die sleutelrol!

Iedereen keek hem aan.

- Sorry, zei hij.
Zijn sorry werd geaccepteerd. Rosa zei:
- Iedereen in Zaragoza die iets met spiritualiteit te maken heeft, kent mij, en iedereen die mij kent in Zaragoza, heeft iets met spiritualiteit te maken.
Pia zei:
- Logisch.
Marcel zweeg maar zijn blik niet.
Otto liet een boertje en ging verder met genotzalig lurken.
Bill deed een greep uit zijn neus eer hij beseftte dat hij niet alleen was, toen trachtte hij het opgegravene zo subtiel mogelijk te laten verdwijnen.
Lars vroeg:
- Maar wat doe je dan?
- We zijn spiritueel.
- Hoe dan?
- We trommelen bijvoorbeeld vaak op het strand en zingen ons in trance.
- En Ringo Starr is jullie heiland? zei Otto.
- Flauwerd, zei Ella.
- Dan voelen we kosmische energie stromen en komen we tot verbazingwekkende inzichten.
- Noem er eens een, zei Bill.
- Jij, bijvoorbeeld, hebt een zachtgevoelige aard. Ik zie dat jouw sterrenbeeld waarschijnlijk maagd is, je hebt een baan met mensen, je twijfelt over je keuzes.
Men was onder de indruk tot spiriscpticus Marcel zei:
- Geldt voor zowat iedereen.
- En dat sterrenbeeld dan? vroeg Pia.
Marcel dacht na en kwam daarna op de proppen met:
- Goed gokje.

Er was tijd te doden. Het parkje bij de burcht was prettig gelegen boven een zesbaansweg. Marcel maakte notities, de rest lag te dromen en te soezen. Pia kwam bij Lars zitten.
- Jij lijkt wel ervaring te hebben met het verslinden van vrouwen, zei ze.
- Pas sinds kort.
- Misschien weet je veel over dit onderwerp. Ik wil graag weten: wat vinden mannen prettig?
Lars dacht na en kwam met het volgende:
- Als je ze met rust laat.
- Ah.
- En vrouwen?
- Die willen dat je je met ze bemoeit.
Ze zuchtten beiden diep.
- Waarom werkt het zo? vroeg Pia.
- Omdat het niet anders werkt.
- Dat is wel logisch.
Marcel trok een wenkbrauw op.
- Ben je wel eens verliefd geweest? voegde ze meteen toe.
- Ik? zei Lars. Nou nee, ik heb wel affairetjes gehad, onder andere met een dame waarvoor ik moest betalen.
- Is dat dan een affaire?
- Waarom niet?
Ze kon er niets tegenin brengen.
- Ik hou van liefde, zei hij, in al z'n vormen, en vooral de fysieke.
- Zou je je leven willen geven voor een vrouw?

- Maar dan ben ik dood, zei Lars verbaasd.
- Zie je, zei Pia, mannen vinden vrouwen nooit leuker dan een goede film.
- Wat heeft mijn leven er dan nog aan?
- Het is wel romantisch.
- Het is vooral dodelijk.
- Je liefde is vereeuwigd.
- Net als mijn grafzerk. En jij, ben jij verliefd?
- Ik ben vaak verliefd, maar niet op die met wie ik samenwoonde. Nu ben ik ook weer verliefd. Op mijn bakker. Maar ook op mijn vaste barman.
- Raar is dat, zei Lars wiens gezicht een en al peinzerij uitstraalde, vrouwen worden wél verliefd maar kiezen voor verkeerde mannen. Mannen kiezen voor de goede maar worden níet verliefd.
- Wat zijn jullie aan het doen? Jullie favoriete clichés op dissen?
Otto die zijn siësta onderbrak.